

D. KONSTANTİNOV:
“Kendileri samannar
içindä saklıydılar!”

KONSULTATİVNIY Referendumun erinä SADÄ Referendumun 5 yılı daullan zurnaylan kutlandı

2014-cü yılın Küçük ayın 2-dä Komratta büyük tantalalı hem cingirdaklı şamataylan, nicä var bir laf “daullan zurnaylan” kutlamıldı bir olmayan referendumun 5-ci yıldönümü. Bu referendumu kutlayannın 1-ci sırasında vardi taa çoyu onnar, ani 2014-cü yılın Küçük ayın 2-dä haliz olan KONSULTATİV Referendumun hazırlamasına hem yapmasına yakın da durmardılar.

Neçin deeriz olmayan referendumu kutladılar? Neçin zerä ozaman olmadı SADÄ Referendum, ama oldu KONSULTATİV Referendum! Ama, politika zenginnii kazanması için, bunu kutlamayı hazırlayannar maasuz saklêrlar. Bu üzerä ozamankı GHT Başkanı Dimitriy KONSTANTİNOV hem onun adamnarı, protest yaparak, kutlama salonundan çıktılar. Ama bundan öncä Dimitriy KONSTANTİNOV dedi: “**Hepsi oldu patriot büün. Hepsi oldu, ani Referendumu getirerlär ileri, ama kendileri samannar içindä saklıydılar! İnsan bunu biler hepsiçiini!**”

Salonun tribunasından sa hep öttü boş hem cadaloz laflar: ne büyük iş yapmış ozaman halk!

Halk yaptı! Halk! Diil siz! Halk birleşti ozaman!

Gagauziyanın Merkez Seçim Komisyonunun açıklamasına göre 2014-cü yılın Küçük ayın 2-dä KONSULTATİV Referendumda pay aldı 70 376 kişi – bu, OZAMANKI diil BÜÜNKÜ Gagauziyada seçim hakkı olan insannın 70,04%.

Tribunadan hem kendi raat skemnelerindän, sıcak hem kuytulu zalda, gözäl türkülär çalannar, O halkı unudup, KONSULTATİV Referendumdan sora Gagauziyayı darmadaan ettilär.

Kendilerinä 800 medali döktülär, aralarında paylaştılar. Ye 70 376 kişiyä medalileri kim verecek. Taa doorusu 30 376 kişiyä, zerä KONSULTATİV Referendumdan sora, 5 yılın içindä, ofișial olamayan açıklamaklara göre (*ofișial statistika saklı denizin dibindä!*) 40 bin (!) insan Gagauziyadan gitti. Korkmayın onnarın eri boş kalmayacak – onnarın erinä BULGAR küülerini Gagauziyaya bireştireceklär!

Not. 2014-cü yılın Küçük ayın 2-dä Gagauziyada olan KONSULTATİV Referendumda koyulan soruşturarda oylarını 70 376 insan bölä kullandı:

1. “Gagauziya halkın dış yolunu kendibaşına seçmä hakkın kalılmış statusu için” – 98,8%;

2. “Rusiya, Belorusiya hem Kazahstan arasında Tamojnä Birliinä girmää deyni” soruğun incelemesi – 98,47%.

*Akademik hem poet Todur ZANET,
Gagauziya Milli Gimnanının avtoru*

Düsen KASEİNÖV: “Ortak türk kültürümüzün ürää düüler küçük Gagauziyanın büyük üreendä”

(TÜRKSOYUN 25-ci yıldönübü kutlamaları, Yaponiyadan başlayıp, Gagauziyaya başarılı)

TÜRKSOYUN (*Halklararası türk kültürleri kuruluşu*) kurulmasının 25-ci yıldönübü kutlama programasının başılmışının ilgili olarak, TÜRKSOY Genel sekretarı hem Büyükelçi Düsen KASEİNÖV katılmışının, Gagauziyada iki günnük bir kultura programası yapıldı.

Uşak başçalarına YTBDan gagauzça-rominca Didaktika materialları

Küçük ayın 19-da Komrat “Nastradin Hoca” uşak başçasında Gagauziyanın uşak başçaların direktorlarına verildi Sertifikat kabletmää deyni Didaktika materialarını, ani Türkiye Kişinev Büyükelçiin zaametinnän Türkîyenin YTB (Yurtdışı Türkler hem Soy Topluluklar) Başkannu tiparlandı.

Siranın başında burayı gelän musafirleri selemnadilar uşak başçalarından uşaklar. Sora, Sertifikatları vereceykana, uşak başçaları direktorlarının önderindä söz tuttular Gagauziyanın Başkanı Irina VLAH, Türkiye Kişinev Büyükelçisi Gürol SÖKMENSÜER hem başkaları.

Nedän sora da herbir direktora Türkiye Kişinev Büyükelçisi Gürol SÖKMENSÜER Sertifikatları verdi.

Didaktika materiaları verecek kolayını Gagauziyanın uşak başçalarında gagauz hem romin dilini paralel üürenmää. Hepsi Didaktika materiaları basıldı 5 bin ekzemplär. Onnarın arasında var literatura hem metodika kiyatları, oyunnar hem resimnär.

Bu materiaları, eksperiment olaarak, hazırladı Gagauziyanın üüredicilik Upravleniyası hem Moldovanın ANTEM programası. Sayılär, ani Gagauziyada bu eksperiment islää geçti da onu ötää dooru ilerletmää karar alındı.

Azerbaycan halkınin Hocalı genoşidin 27-ci yas yılı bakıldı

Küçük ayın 26-dä Moldovanın etnikalararası Bürosunda oldu Azerbaycan halkınin Hocalı genoşidin 27-ci yas yılı anılma sırası, angısını hazırladı Moldovada Azerbaijan Büyükelçili hem Moldovada azerbaycannılar Kongresi.

Anmak sırasında başlandı ayakta bir susmak minutundan, angısında anıldı o uzak 1992-ci yılın Küçük ayın 25-26 gecesi hem 26 günü olan tragediya. Ozaman armän silahlı bölkeleri, Hankendi kasabasında erleşmiş olan SSSR'in 366-ci polkunun yardımının, dört taraftan urdular Hocalı kasabasına. Tıvil azerbaycannar sabaalân çıktılar düz erleré da orada onnarı armännar bir amansız avtomatik silahlardan bittiler. Brakmadaan diri ne karları, ne uşakları, ne ihtarları. Kiyıldı 613 can. Onnarin içindä: 106 karı, 70 adam, 63 uşak. 1275 kişi da esir alındı.

Yas sırasında pay aldılar hem söz

tuttular Moldovada Azerbaijan Büyükelçisi Gudsi Dursun oglu OSMA-

NOV, Türkiye Kişinev Büyükelçisi Gürol SÖKMENSÜER, Moldovanın etnikalararası Bürosunun başı Oleg BABENKO, Azerbaijan'dan hem Gruziyadan deputatlar, Moldovada azerbaycannılar Kongresinin başı Vugar NOVRUZOV, yurist Aureliya GRIGORİU, yazıcı Todur ZANET, jurnalist Robert ZAPADINSKİY hem başkaları.

Anmak sırasında Hocalı genoşidi için gösterildi bir dokumental film hem burayı katılan insannar tanıstılar foto sergisinnän, ani annadardı o büyük tragediya için.

Komrat Devlet Üniversitesinde Holokostu andılar

Küçük ayın 19-da Türkiye Kişinev Büyükelçiliin çalışmalarının hem Kişinevda çiftlerin "KEDEM" kultura dernäen ortaklınnan Komrat Devlet Üniversitesinde Holokostu andılar.

Anma sırasında söz tuttular Türkiye Kişinev Büyükelçisi Gürol SÖKMENSÜER, Almanya misionun şefi Floren ZAYAT, "KEDEM" kultura

dernäen başı Stella HARMELİNA, KDU rektoru Sergey ZAHARIYA hem başkaları.

Maasuz bu gün için zalda gösterildi

Türkiyedän bir dokumental film "Lina Amato", neredä annadılér nicä Türkiye Respublikasının Rodos Başkonsulu ceng vakıdında kurtarmış yaklaşık 45 çiftidi, vererák onnara Türkiye dokumentlarını.

Salonda toplantı bittiktän sora, sıra ya katılan hepsi insannar tanıstılar bir sergiylän, neredä annadılardı Holokost için hem dünnnä diplomatlari için, ani ceng vakıdında çiftlara yardımcı olmuşlar.

Seçimnär geçti – gelecek kara, kim kiminnän badaşacek bu ara

Küçük ayın 24-dä Moldovada parlament seçimneri geçti, neredä 101 deputati ayrıldı: 50-si partiya spisoklarından, 51-ri da doorudan.

Merkez Seçim Komisiyasının açıklamasına göre seçimnär pay aldı 1 416 355 insan hem parlamenta geçtilär (gösterili partiya için verilän %; mandatlar – spisok + doorudan seçilennär):

Sosyalistler partiyası: 31,13% (441236) – 35 mandat;

AKUM bloku – 26,84% (380180) – 26 mandat;

Demokratlar partiyası – 23,62% (334544) – 30 mandat;

“SOR” partiyası – 8,32% (117774) – 7 mandat;

Baamsızlar – 3 mandat.

TİKA İtalyadaki Türk şehitliini hem mescitini eniletti

Harvatiyadaki vizitinden sonra, Türk İşbirlii hem Koordinatiya Agenstvosu (TİKA) Başkanı Serdar ÇAM, İtaliyanın Trieste kasabasında bulunan hem TİKA tarafından enilenän hem dolayı düzennenän Türk Şehitliini hem mescitini (*minareti küçük cami*) baktı hem türk firmaların temsilcilerinnän inceledi, bidirer TİKA'nın hayatı.

Açıklanır, ani çalışmaları erindä inceleyän Serdar ÇAM, TİKA'nın Osmannı mirası olan köprüleri, camileri, türbeleri restavrasiya ederäk, koruma çalışmalarını Avusturya, Myanmar, Irak, Bosniya Gerçeg gibi devletlerdä bulunan Türk

şehitliklerini enlederäk şehitlerin ay anmasına saabi çıktıklärını urguladı.

Not. Triestedeki Şehitlik Cami aulunda bulunan Türk Şehitlii hem mescidin restorasyonu hem dolayı düzennemesi TİKA tarafından bildir tamamlandı.

“Gagauz renkleri” diil salt gagauz renkleri

2019-cu yılın Büük ayın 24-dä Komrat regional resim Galereyasında oldu Gagauziyadan hem Gagauziyadan olmayan 63 resimcinin “Gagauz renkleri” Katalogun prezentasyası.

Bakmadaan ona anılmış mi, diil mi resimci, Katalogta herkezinä, nicä var bir laf kardaş payı olarak, 2 sayfa ayrılmış.

Gözäl poligrafiya verer kolayını anamaa neleri renklerlän hem çizilärlän savaşmışlar göstermää resimcilär, ani çalışêrlar jivopis, grafika, skulptura hem dekor-uydurma incázanaatında.

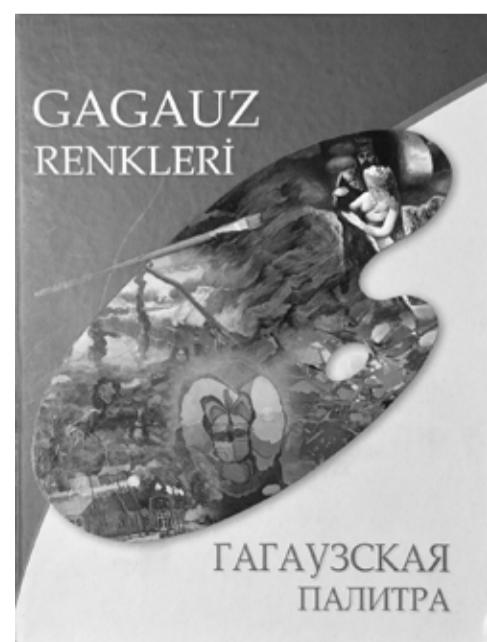
Saymadaan onu, ani elimizä geçen Katalogun 97-98, 102-103, 107-108 sayfaları bom-boş hem burada lääzim olması resimcilär için biz yok nicä bişey üurenelim, var nicä demää – Katlog gözäl olmuş! Kalan sözleri brakêriz resimcilerä kendilerinä, ani dooru, kantarlanmış hem candan gelän sözleri sölesinnär o şüپä altında bulunan yazılar için, ani yazılı burada.

Biz sa deeriz: Kutluca olsun!

Not. Sölener, ani bu katalog basılmış Ankaranın Keçiören primariyasının yardımının, ama kiyatta yok ne ISBN nomeri, ne tipografiyanın adı hem adresi, ne da kiyadın tiraju.

- Дмитрий САВАСТИН / Dimitri SAVASTIN 18 • Пётр ВЛАХ / Petri VLAH 20 •
- Дмитрий КАРА ЧОБАН / Dmitriy KARA ÇOBAN 22 • Пётр ФАЗЛЫ / Piotr FAZLI 24 •
- Дмитрий АЙОГЛУ / Dimitri AYOGLU 26 • Фёдор ДУЛОГЛО / Födor DULOGLO 28 •
- Михаил АРАБАДЖИ / Mihail ARABACI 30 • Нина ПЕЕВА / Nina PEEVA 32 • Атанас КАРАЧОБАН / Atanas KARAÇOBAN 34 • Иван КАВАРНАЛЫ / İvan KAVARNALI 36 •
- Григорий ДЕЧЕВ / Grigoriy DEÇEV 38 • Андрей ИВАРЛАК / Andrey İVARLAK 40 •
- Сергей САВАСТИН / Sergey SAVASTIN 42 • Прасковья АВРАМОВА-БЕЖЕНАРЬ / Praskovya AVRAMOVA-BEJENAR 44 • Андрей КОПЧА / Andrey KOPÇA 46 • Фёдор КЫССА / Födor KISSA 48 • Пётр НОВАКОВ / Pötör NOVAKOV 50 • Елена ДУЛЕВА / Elena DULEVA 52 • Лидия ПАПЯН / Lidiya PAPÄN 54 • Надежда ЛЕЛЕЧЕНКО / Nadejda LELEÇENKO 56 • Светлана КУПАВЫХ / Svetlana KUPAVIH 58 • Сергей КУПАВЫХ / Sergey KUPAVIH 60 • Дмитрий ЕРЕБАКАН / Dimitri EREBAKAN 62 • Фёдор ТРИНКА / Todur TRINKA 64 • Людмила САРАЕВА / Lüdmila SARAЕVA 66 • Наталья ВОРНИКОВА / Natalya VORNİKOVA 68 • Александр ХИЦЮК / Aleksandr HİTÜK 70 • Нина ЕРГЕЛЕДЖИ / Nina ERGELECİ 72 • Ольга УНГУРЯНУ / Olga UNGURANU 74 • Константин КЕЛЕШ / Konstantin KELEŞ 76 • Светлана КУРУДИМОВА / Svetlana KURUDİMOVA 78 • Любовь БРУММ / Lübov BRUMM 80 • Майя КИСАКОВА / Maya KİSAKOVA 82 • Мария ДИМОГЛО / Mariya DİMOĞLO 84 • Георгий АНДРИЕШ / Georgiy ANDRIEŞ 86 • Родион АНГЕЛЬЧЕВ / Rodion ANGELÇEV 88 • Наталья КАРАГЭЗ / Natalya KARAGÖZ 90 • Фёдор ЖАБИН / Födor JABİN 92 • Дмитрий КАРА / Dmitriy KARA 94 • Иван СОЛОМАТИН / İvan SOLOMATIN 96 • Степан ЖЕЛЕЗОГЛО / Stepan JELEZOĞLO 98 • Иван КАРАНАСТАС / İvan KARANASTAS 100 • Дмитрий КАРАЧОБАН / Mete KARAÇOBAN 102 • Инна КАРА-ПЕЕВА / İnna KARA-PEEVA 104 • Анатолий БОЕВ / Anatoliy BOEV 106 • Илона ДЕРМЕНЖИ / İlona DERMENÇİ 108 • Дмитрий КИОРОГЛО / Dimitri KİOROGLO 110 • Владимир ТОПАЛ / Vladimir TOPAL 112 • Наталья КОЖОКАРЬ / Natalya KOJOKAR 114 • Лариса ОРМАНДЖИ / Larisa ORMANCI 116 • Пётр ДИМОВ / Petri DİMOV 118 • Семён БАБАРАЙКА / Semën BABARAYKA 120 • Андрей АНДРИЕШ / Andrey ANDRIEŞ 122 • Кристина ДЕРЕВЕНКО / Kristina DEREVENKO 124 • Анастасия РАКОВЧЕНА / Anastasiya RAKOVÇENA 126 • Илья САКАРА / İlyä SAKARA 128 • Михаил КАДЫН / Mihail KADIN 130 • Борис ГЕОРГИЕВ / Boris GEORGİEV 132 • Виктория КАРА / Viktoriya KARA 134 • Сергей ЛИПОВОЙ / Sergey LİPOVOY 136 • Надежда ДЬЯНОВА / Nadejda DYANOVA 138 • Светлана ПАНАИТОВА / Svetlana PANAITOVA 140 • Вера ЖЕКОВА / Vera JEKOVA 142 • Василий МИХАЙЛОВ / Vasiliy MİHAYLOV 144 •

Büük yazıcıya Büük Ödül

Kırgızistanda geldi sevindirici bir haber – Ortak türk kültürásına büük katkıları hem türk halkların literaturlarını yakınnastırmak çalışmaları için «Türk dýйnosunun Adabıyatı» (“Türk dünwäsimin literatürası”) jurnalın baş redaktoru, “Avrasya” yazılıar Birliin azası, Halklararası “Mahmut Kaşgarlı” literatura premiyasının laureati, Kırgızstan halkına, başka türk literatúrasının bilä, gagauzları açan hem annadan anılmış yazıciya Aydarbek SARMANBETOVa verildi Azerbaycanın Halklararası Mahmut Kaşgarlı Fonduun “Mahmut Kaşgarlı adına Halklararası literatura premiyasını”.

Azerbaycanın Halklararası Mahmut Kaşgarlı Fonduun 2006-cı yılda kurduular Azerbaycan Yazıcılar Birliin başı Anar RZAEV hem yazılı Elhan Zal KARA-HANLI. Kuruluşun ana uuru – Evraziyalıñ hem Türk birliliñin propagandası.

Büünkü günädän bu Fonduun ödülünü kabledennerin arasında var: Süleyman DEMİREL (Türkiyenin 9-cu prezidenti), poet Olcaz SULEYΜENOV (Kazhstan), Çingiz ABDULLAEV (Azerbaycan), akademik Magel MAGERRAMOV (Baku devlet universitetin rektoru), Prof. Namik Kemal ZEYBEK (Türkiye), Prof. İlham RAGİMOV (Rusya), yazılı Sabit DOSANOV (Kazahstan), Aleksandr DUGİN (Rusya), Ulugbək YESDAULET (Kazahstan) hem başkaları.

Düsen KASEİNÖV:

TÜRKSOYUN (Halklararası türk kültürleri kuruluşu) kurulmasının 25-ci yıldönümü kutlama programasının başarılmasının ardından ilgili olarak, TÜRKSOY Genel sekretarı hem Büyükelçi Düsen KASEİNÖVun katılımasından, Gagauziyada iki günnük bir kultura programası yapıldı.

Programanın ilk gündündä, Küçük ayın (fevral) 7-dä, Büyükelçi Düsen KASEİNÖV buluştı Gagauziya Başkanı İrina VLAHlan hem Gagauziya kultura hem turizma Upravleniyası başı Marina SEMENOVAydan. Hep o günü Komrat regional resim Galereyasında bir buluşma yapıldı Gagauziyanın yaratmak şkolaların direktörlərinnan, bibliotekacılarlan, teatru hem ansamlıklär öndercilerinnän.

Küçük ayın (fevral) 8-dä sa kutlamalar ilerledi Komrat regional resim Galereyasında kurulan TÜRKSOYun annadan foto sergisinin açılmasının hem "15. TÜRKSOY Fotografçılar Buluşması" (Gagauziya/MOLDOVA)" foto Katalogun prezentaşıyasının. 272 sayfalı Katalogta pay aldı edi devlettän fotoğrafçı ustaları: Türkiye – Adnan ATAÇ, Cemalettin İRKEN, Gülcen ACAR, Güler FEDAI, Sabri SAVCI; Azerbaycan – Jeyhun ABDULLA; Kazahstan – Cumahan ŞARIPOV; KKTC – Giray KARAHA-

dedi: "Var ölä laf – Türk kulturasının ürää düüler TÜRKSOYda. Bän sa isteerim demää – bizim ortak türk kulturamızın ürää düüler küçük Gagauziyanın büyük üreendä".

Kendi sözündän sora Büyükelçi Düsen KASEİNÖV verdi Gagauziyanın politika hem kultura insannarına TÜRKSOYUN medalilerini, plaketlarını hem diplomlarını.

"TÜRKSOYUN 25 yılı medalisi" verildi Gagauziya Başkanına İrina VLAH'a, Gagauziya eski Başkanına Georgiy TABUNŞİKA, 2007-2011 yıllarında Gagauziya kultura hem turizma Upravleniyasının eski başına Dimitriy KAMBURA hem Moldova ÜNESKO başkanına Konstantin RUSNAKA.

TÜRKSOYUN başka medalileri verildi "Düz Ava" ansamblisinin öndercisinä Tatyana ŞÇÖGOLEVAya, yazılıcı Pötř ÇEBOTARä (medaliyi almaa çıkmadı), türkücüyä Pötř

SAN; Kabardino-Balkariya (RF) – Ahmat BAYSİEV; Gagauziya – Marianna ZLATOVA hem Todur ZANET. Katalogta yawnnandi bu ustaların fotoları, ani annadêrlar Gagauziyayı hem Gagauziyanın insannarını, gagauz adetlerini, yortularını hem sıraları.

Nedän sora, zalda bulunan insannara, TÜRKSOY için dokumental film gösterildi.

Açılışta hem prezentaşıda söz tutular Gagauziya Başkanı İrina VLAH hem TÜRKSOY Genel sekretarı, Büyükelçi Düsen KASEİNÖV.

Kendi lafında Düsen KASEİNÖV

“Ortak türk kulturamızın ürää düüler küçük Gagauziyanın büük üreendä”

PETKOVİÇä, “D. Tanasoglu” Gagauz Milli Teatrusunun öndercisinä Mihail KONSTANTINOV.

TÜRKSOYun plaketleri verildi 2012-2015 yıllarında Gagauziya kultura hem turizma Upravleniyasının başına Vasiliy İVANÇUKa, Akademää, poeta, yazıcıya, dramaturg hem “Ana Sözu” gazetasının baş redaktoruna Todur ZANETä, resimciya Mihail ARA-BACIya.

Ödülü kablederäk Todur ZANET baaşladı TÜRKSOYun Genel sekretarinä, Büyükelçi Düsən KASEİNOVa kendi “Seçmä yaratmalar. 60 yaşına” kiyadını bölä yazılarlan:

**“Sän, Düsən, bir Büük adam –
Hem İnsansın, hem Adam!
İşlerin – Büük, kahçı,
Keskin tutêrsın kılıcı!
Kihem – o bir arkuş!
Dou seni duudurmuş!”**

**«Ты – великий человек,
Человечный Человек!
Твои дела – Велики!
И остры твои клинки!
Твой клинок – это смычок!
И родил тебя Восток!»**

TÜRKSOYun diplomnarı verildi 1999-2002 yıllarında Gagauziya kultura hem turizma Upravleniyasının başına Aleksandra MOLLAYa, 1998-

1999 yılında Gagauziya kultura hem turizma Upravleniyasının başına Dimitriy GAGAUZa, 2011-2012 yıllarında Gagauziya kultura hem turizma Upravleniyasının başına Evgeniya LÜLENOVAya.

Kendi tarafından Gagauziya kultura hem turizma Upravleniyası başı Marina SEMENOVA baaşladı Düsən KASEİNOVa “Kuran” gagauz milli oyununu, verdi gagauz halkının admidan bir şükür plaketi hem baaşladı gagauz kulturasını annadan kıyatları, albomnarı hem katalogları.

TÜRKSOYun 25 yıldönümü kutlamaların son noktası oldu Gagauziyanın Semón POMETKOUnun adına

“Düz Ava” türkü hem oyun halk ansamblisinin büük konerti, ani adanmışti ansamblinin kurucusuna hem ilk öndercisinä, raametli “Maestro in arta” artistinä Semón POMETKOya.

Konertin bitkisindä TÜRKSOY Genel sekretarı, Büyükelçi Düsən KASEİNOV kendisinin kemençecilik ustalıını gösterdi.

Dimu ERİBAKAN

O, bütün kuvedini gagauz muzikasına, kulturasına, folklor'a verip, yanıp gitti

Küçük ayın 7-dä anılmış gagauz müzикантин hem kompozitorun, raametli Semön Vasilyeviç POMETKOnun duuma günü. Bu yıl o olaceydi 68 yaşında. Ama o, bütün kuvedini gagauz muzikasına, kulturasına, folklor'a verip, onnar için yanıp, pek erken bizdän ayrıldı, brakıp aardına sonsuzlaadan yaşayacak gagauz muzikasını, gagauz oyunnarını, gagauz "Düz Ava" ansamblisini. Onun anması için "Düz Ava" ansamblisi her yılın Semön Vasilyeviç POMETKOnun duuma gününä hazırlêr büyük bir konçert (*bu yilki konçert için bak 4-5 sayfada*).

4-cü klas. 1962-ci yıl

Semón Vasilyeviç POMETKO ya hepsicili deyärdilär ölä, nicä rusta geçärdi – Semón Vasilyeviç. Ama en yakinnarı hem onu sayannar ona büyük saygıyan SÊM deyärdilär. Bu Sêm adı haliz bir şanni adtı. Zerä, açan ona bölä deyärdilär bu Maestro annamina gelärdi.

Yazık, ani bölä adamnar unudulêrlar. O şindi kolay baarmaa hem sölemää, ani gagauzlar için hem Gagauzlaa izmet ederiz. Ama ozaman, açan sade bir yanniş adım için vardı nicä herbir işi kaybetmää, baaran yoktu. Gagauzların kulturasına da aşıktan izmet edän may yoktu. Kim o yıllarda yaşadı bunu biler. O üzerä dä Semón POMETKO-nun önündä baş ildelim läätzim. Onun yaratmalarını, çalışmalarını unutmaya läätzim.

Gagauziyada çok festivallär olér. Lääzim taa bir festival kuralım – onun, Semón POMETKOnun, SÊMin adına.

Onun yaşamاسını, biografiyasını bilelim läätzim.

Paşa tatışinnän. 1964-cü yıl

Semen POMETKO'nun biografisi yasası

Semón POMETKO duudu Komrat kasabasında, 1951-ci yılın Küçük ayın (fevral) 7-dä, çiftçi aylesindä.

1958-1967-ci yıllarda üürendi Komradın 2-ci şkolasında. Hep o yıllarda taa belli oldu, ani Semón Vasil-

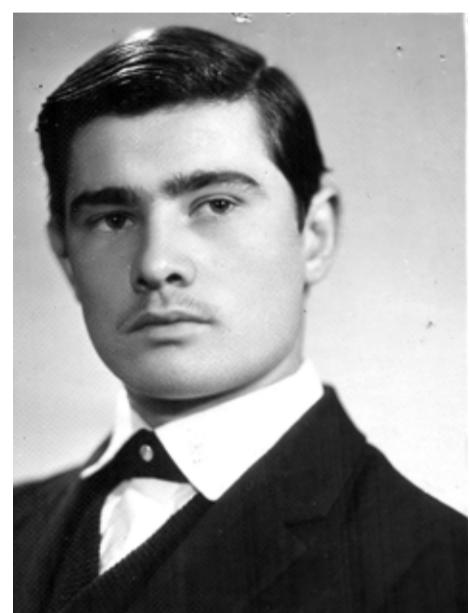
ansambliyi Moldovada tanısınar. Ansamblinin adı yok, ama onu hererdä tanimaa başlêllerlar.

1972-ci yılın, ilkyaz aylarında ansambliyä veriler "Halk ansamblisi" statusu. Hep o zaman da kolektivin kararına görä, ansambliyä "Düz Ava" adı veriler.

Semen POMETKOyu armataya geçirirkänä. 1972-ci yıl

yeviç müzikayı hem folkloru beener. Şkolada olan herbir konçertlerä o katıldı. Acan oldu 11 yaşında, ona başladilar ilk muzika tertipi – garmoniyi. Ozamandan beeri o müzikaylan

I-ci kurs. 15.10.1968-ci yıl

halizdän badaştı. Bu üzerä dä 1967-ci yılda o Kişinevdə muzika şkolasına kontrabasta üurenmää girdi.

Bu şkolada üurenärkän 1970-ci yılda Germaniyada olan gençlerin hem studentlerin festivalinä katılır. Hep o yıllar Kişinevdaki "Veseliye" ansamblisindä çalır.

1971-dä, muzika şkolasını bitirip, Semón POMETKO Komratta Kultura Evindä bulunan oyun hem türkü ansamblisindä artistik öndercisi olér hem bütün kuvedini koyér ona, ki bu

Semón Pometko adına "Düz ava" gagauz halk türkü hem oyun ansamblisi
Гагаузский народный ансамбль
Песни и танца "Дюз-Ава"
им. Семена Пометко

1989-cu yılın Ceviz ayında (sentabri) Semón POMETKOnun çalışmalarının Kişinevdakı Ştefan NÄGA adına muzika kolecında gagauz hem bolgar uşaklarına deyni bir bölüm açılır. Semón Vasilyeviç giriş hem başarmak ekzamennär komisiyanın azası.

1993-tän beeri Komrat Devlet Üniversitesinde "Kultura hem incäzanaat" kafedrasında üüredici olarak çalışı, verip kendi bilgilerini arttan geleñnerä.

1973-ci yıl. (Şostok k., Ukrayna)

Semón POMETKO "Moldovanın Kiyemetli artisti" adını taşıyordı. Hem şindi ona verildi ad "Maestro in arta".

Bütün yaşamasi Semón Vasilyeviç POMETKO izmet etti muzikaya, folklor'a, gagauz halkına. Bu izmetä bütün kuvedini verip, o tez yanıp, 1998-ci yılın Kırım (dekabri) ayında bizdän ayırdı.

Todur ZANET
30.03.2006, 27.02.2019

Semón hem Mariya (kızlık laabi: Polymerskaya) POMETKOların düünü.
Saadiçlar – Klavdiya hem Vasiliy BALABAN. 08.05.1976-ci yıl

Uşak başçalarında sabaa gimnastika DÜZENİ

“Gagauz dilinin kullanmak sferasının genişledilmesi için” Zakonu erinä getireriz

Hazırlamak gruplarında sabaa gimnastikası DÜZENİ

Tek kolda parmak üstündä, ökçelerdä, tabanın dış tarafında örümää. “Kelebeklär” signalında durummaa hem ellerini sallamaa, “Kurbaalar” signalında çömelmää, elleri dizlerä koymaa. Örümää. Kaçmaa. Örümää. İki kola dizilmää.

1. “Başını çevirmää”

Başlangıç durum (B.D.): ana duruş (A.D.), ayaklar bilä, ellär aşaaada.

1. Kafayı yavaş saaya (sola) çevirmää.
2. Başlangıç durum (B.D.). 8-10 kerä yapmaa.

2. “Çam”

Başlangıç durum (B.D.): ana duruş (A.D.), ellär aşaaada.

1. Parmakların ucunda kalkınarak, elleri yavaş yukarı kaldırmaa, uzanmaa.
2. Başlangıç durum (B.D.).

3. “Lüzgär”

Başlangıç durum (B.D.): ana duruş (A.D.), ellär aşaaada.

1. Elleri yannardan pergelli yukarı kaldırmaa, başının üstündä şamarları patlatmaa.
2. Başlangıç durum (B.D.).

4. “Dönmelär”

Başlangıç durum (B.D.): ayaklar bilä, ellär beldä.

1. Saaya (sola) dönük, saa (sol) eli uz tutarak arkaya çekmää.
2. Başlangıç durum (B.D.).

5. “Mayatnik”

Başlangıç durum (B.D.): ayaklar omuz genişliindä, ellär aşaaada.

1. Ellär yayık.
2. Saaya yannamaa.
3. Sola yannamaa.
4. Başlangıç durum (B.D.).

6. “Çömelmelär”

Başlangıç durum (B.D.): ayaklar taban genişliindä, ellär beldä.

1. Çömelmää, ellerini ileri uzaltmaa.
2. Başlangıç durum (B.D.).

7. “Bir ayak üstü”

Başlangıç durum (B.D.): bir yak üstündä durarak, ellär beldä.

1. Atlamaa erindä

8. “Raat solu”

Başlangıç durum (B.D.): ana duruş (A.D.), ellär aşaaada.

1. Elleri yannardan yukarı kaldırmaa, soluu çekmää.
2. B.D. Soluu kolvermää.

Sonuç örümesi.

“Şen cingirdaklar” ikinci küçük grupada sabaa gimnastikası DÜZENİ

*Var pek şen bir oyuncak,
Cin-gür, cin-gür, cingirdak!
Cin-gür, cin-gür, cingirdak!
Yani renkli, sesi – pak!
Onu sever uşaklar,
Sallayıp, cingirdatmaa,
Cingurdadip, atlamaa!*

1. “Önündä oynat”

Başlangıç durum: ayaklar biraz yavaş, cingirdaklar arkada. Cingirdakları ileri çıkarın, sallayın hem yavaşıcık

arkanızı saklayın. İstediiiniz gibi soluyun. 5 kerä tekrarlamaa.

2. “Göster hem oynat”

Başlangıç durum: ayaklar yayık, cingirdaklar omuzlarda. Saaya dönüp, göstermää, oynatmaa, “te!” demää. Başlangıç duruma gelmää. Hep ölä sol tarafa da. 3 kerä tekrarlamaa.

3. “Cingirdaklar dizlerdä”

Başlangıç durum: ayaklar ya-

yık, cingirdaklar yan taraflara uzadılı. Önä iilmää, cingirdaklar – dizlerä. Başlangıç duruma gelmää.

3-4 kerä tekrarlamaa. Uşakların kuşkuluunu çekmää, ani iilärkänä savasşınnar ayaklarını dizdän bükmemää.

4. “Atlayıp ta, atlama”

Başlangıç durum: ayaklar biraz yavaş, cingirdaklar aşaaada; 6-8 kerä atlamaa; cingirdakları sallayarak 6-8

adım ileri yapmaa. 2-3 kerä tekrarla- maa.

5. “Cingirdaklar uyununlar lääzim”

Başlangıç durum: ayaklar yayık, cingirdaklar aşaaada. Cingirdaklar yan taraflara uzadılı. Burnuylan soluu çekmää. Başlangıç duruma gelmää. Aazlan soluu çekmää, dudaklar uzadılı. 3-4 kerä tekrarlamaa. Alıştırmalı bitki tekrarlamasında – çömelmää, cingirdaklar yanacuin altında.

6. *Başlangıç durum (B.D.): ayaklar bilä, ellär aşaaada.*

- 1 – çömelip, elleri ileri uzaltmaa.
- 2 – başlangıç durum (B.D.).

7. *Başlangıç durum (B.D.): ayaklar bilä, ellär beldä.*

Atlamalar – ayaklar bilä, ayaklar yayık.

Sonuç örümesi.

*Gimnastika düzennerini hazırladı
Svetlana Nikolaevna ZABUN,*

Ütülüküyüün “Gün duuması”

(“Voshod”) uşak başcasının başı

Gagauzçaya çevirdi: Todur ZANET

Orta hem büyük grupalarda sabaa gimnastikası DÜZENİ

1. Bir sıraya dizilmää, duruşu bakmaa.

2. Tek kolda biri-biri ardına örümää.

3. Parmakların ucunda örümää, ellär beldä.

4. Ayakları üusek kaldırarak örümää.

5. Tek kolda biri-biri ardına yavaş témpta kaçmaa.

6. Örümää. Bölümnerä dizilmää.

1. *Başlangıç durum (B.D.): ana duruş, ellär beldä.*

- 1 – kafayı saa omuza yannatmaa.

2 – başlangıç durum (B.D.).

3 – kafayı sol omuza yannatmaa.

4 – başlangıç durum (B.D.).

2. *Başlangıç durum (B.D.): ana duruş, ellär güüs önündä, bükülü dirsekätä.*

1-3 – büküük elleri birdän yannara çekmää.

4 – uz elleri birdän yannara çekmää.

3. *Başlangıç durum (B.D.): ayaklar omuz genişliindä, ellär beldä.*

1 – saa tarafa dönük.

2 – başlangıç durum (B.D.).

3 – sol tarafa dönük.

4 – başlangıç durum (B.D.).

4. *Başlangıç durum (B.D.): ana duruş, ellär beldä.*

1 – ellerini ileri uzadıp, çömelmää (arkayı uz tutmaa).

2 – başlangıç durum (B.D.).

3-4 – hep ölä.

5. *Başlangıç durum (B.D.): ayaklar omuz genişliindä, ellär yukarıda.*

1 – ileri iilmää, savaşır ellärlän ayaklarının parmaklarına diimää.

2 – başlangıç durum (B.D.).

3-4 – hep ölä.

Vitaliy MANJULun özel resim sergisi açıldı

Küçük ayın 15-dän 28-dän Komrat regional resim Galereyasında geçti
Gagauziyanın anılmış resimcisinin Vitaliy MANJULun özel resim sergisi.

Sergidä vardı 60-tan zeedä kartina, angılarını avtor çeşitli teknikalarda yaratmış hem annadêrlar o resimnerdä Gagauziyanın gözelliini hem insannarını.

Serginin açılışında pay aldılar Gagauziyanın kultura insannarı hem resimcilik şkolalarının öndercileri.

Vitaliy MANJUL, Komrat Dimitri SAVASTİN uşak resimci şkolasında işleyerek, kendi resimcilik ustalığını eni evlat boylarına türeder.

Gümülcinedä “Anadil Türkçemizi Beraber Kutluyoruz” kultura tepremesi

2019-cu yılın Küçük ayın 20-23 günlerindä Greşyanın Batı Trakya bölümündä bulunan Gümülcine (Komotini) kasabasında geçti Halklararası Ana Dili yortusu, angısında, Gümülcine Türk Gençlär Birlii (GTGB) teklifinä görä, “Anadil Türkçemizi Beraber Kutluyoruz” sırasına ortak kutlamaların hazırlıhna Gagauziyanın “GAGAUZLUK” Cümne Birlii da katıldı.

Gagauzların tarafından bu kutlamalarda pay aldılar “GAGAUZLUK” Cümne Birlii başı akademik hem yazarı Necat AHMET verdi hepsi gagauz artistlerinä “Anadil Türkçemizi Beraber Kutluyoruz” sırasının şükür belgilerini hem Todur ZANETlän İrina ÜSÜMBEYLİ baaşları. İrina ÜSÜMBEYLİ da baaşladı kendisinin “Gagauz Yerinde Kadın” kiyadını.

Sora kutlama hem selämnama sözünün zalda bulunannara danıştı Gümülcinenin seçilmiş Müftüsü İbrahim ŞERİF. O urguladı, ani “dinizim ayri da olsa, dilimizin bir olması bizi birleşter”.

Kendi çalışmaları için annattı Ankara Gagauz dernää başı İrina ÜSÜMBEYLİ.

Sora söz verildi Todur ZANET, angısı annattı “GAGAUZLUK” Cümne Birlii çalışmalar için hem baaşladı GTGBnin bibliotekalarına onnarin hazırladı 3 tom “Gagauzların kayıp olan dilinin hem kultura adetlerinin Moldovada korunması” bilim kiyatlarını, kendisinin “Seçmä yaratmalarını” hem “Ana Sözü” gazetelerini.

Bundan sora poet Tatyana DRAGNEVA okudu “Ana Dili” peetini. Kendi tarafından GTGB azası şair Sibel GÜLİSTAN da bir şiirini okudu. Nedän sora bir konert gösterildi.

Konerttä gagauz oyunnarı “Kirata havası”, “Üç ayak”, “Çobannar” hem “Kongaz kadıncası” oynandı. Türkçülär Anastasiya ÇOBAN hem Svetlana YANUL (*A kapella*) çaldılar gagauz türkülerini, angilarını buldu hem üzä çıksırdı “GAGAUZLUK” Cümne Birlii: “Länka” (*çaldi Svetlana YANUL*), “Port Artur” (*duét – Svetlana YANUL hem Anastasiya ÇOBAN*), “Master Gandü” (*çaldi Anastasiya ÇOBAN*). Bu iki gözäl türkücüyanın kostümünü, “GAGAUZLUK” Cümne Birlii ortaa olarak,

Küçük ayın 21-dä olan “Anadil Türkçemizi Beraber Kutluyoruz” sırasının açılış sözündä, Gümülcine Türk Gençlär Birlii (GTGB) başı Necat AHMET annattı, ani “bu programayı bir yıl oldu planneniriz. GTGB karar aldı bu yortuyu bilä “GAGAUZLUK” Cümne Birliinnän yapmaa o üzerä, ani Batı Trakya türkçesi hem gagauz dili pek yakın biri-birinä. Kultura yakinnıklarımız da var. Bunu gösterer bu salonda bizim hazırladıumız sergi da”.

hazırladı çadırlyka Lidiya İvanovna TODIEVA.

Kendi tarafından Gümülcine Türk Gençlär Birlii folklor ansamblisi gösterdi türk oyunu. İstrumental grupası da çaldi “Oglan” türküsünü.

Konerttä sora GTGB başı Necat AHMET verdi hepsi gagauz artistlerinä “Anadil Türkçemizi Beraber Kutluyoruz” sırasının şükür belgilerini hem Todur ZANETlän İrina ÜSÜMBEYLİ baaşları. İrina ÜSÜMBEYLİ da baaşladı kendisinin “Gagauz Yerinde Kadın” kiyadını.

Bundan sora belgelär verildi Batı Trakya yazıcılarına da, ani iki gün sırvardı insannarı kendi yaratmalarının hem kiyatlarının tanıştırları.

Belgi vermek sırasından sora da poet Hasan AHMET okudu kendi peetini “Aara da bul, bulabilirsan...” hem bu peeti gagauzça okudu Todur ZANET ta.

Lääzim urgulamaa, ani Gümülcine Türk Gençlär Birlii tarafından Kutlama programası pek güzel hazırlanmış hem onun ashiya çıkarılması için her taraftan yardımcı omuzu koyulmuştu: Türkiye Gümülcine Başkonsulluu, Türkiye'nin YTB (Yurtdışı Türkler hem Soy Topluluklar) Başkannı, Kozuk Epir hem Yassıköy primariyaları tarafından. O üzerä kimi bu kuruluşlara vizit yaptı.

Küçük ayın 21-dä gagauzların delegasyonun öndercileri, GTGB başı Necat AHMET annattılar onnara ne türlü geçti bu iki gözäl gün. Kendi tarafından Prof. Dr. Yusuf ULÇAY hem onun yardımcıları.

“GAGAUZLUK” Cümne Birlii başı Todur ZANET hem Gümülcine Türk Gençlär Birlii (GTGB) başı Necat AHMET annattılar onnara ne türlü geçti bu iki gözäl gün. Kendi tarafından Prof. Dr. Yusuf ULÇAY herbir uşaklan tanıtı, sesledi onnarı hem teklif etti gelsinr ürenmää Uludağ Üniversitesi, adayı onnara stipendiya hem yardım.

Lääzim solemää, ani gagauz delegasyonu pek İslää karşıladılar hem konakladılar. Saa olsun! Biz da utandımadık kendimizi, halisdän gösterip kendimizi hem hepsini, neyä deniler GAGAUZLUK.

Hem taa bir iş: pek isteरiz şükür etmää avtobusun şoföruna Birol KAŞ beya, ani o üç günün içindä pek büyük ustalık gösterdi da en zor kış kiyametindä bizi yolda bramadi hem saaselem İstanbulun ATATÜRK aeroporta getirdi. Saa olsun!

Tatyana DRAGNEVA,
ULİM studentası

YAZIŞMA ADRESİMİZ:

RM – 2028, Moldova, Kişinêu,
c/p Nr. 1025. Tel/fax: 022 28-18-04

e-mail: todur.zanet@gmail.com
zanet@anasozu.com